

Blå färdplan - En samlad vattenpolitik för Sverige i EU

Pyry Niemi

2023-10-06

Svenskt Vatten

Om Svenskt Vatten

Svenskt Vatten är branschorganisation för landets viktigaste livsmedelsproducenter och miljövårdsföretag – VA-organisationerna. I syfte att nå visionen att Sverige ska ha rent dricksvatten, friska sjöar och hav ska Sveriges VA-organisationer år 2026 väsentligt stärkt sin förmåga att:

- Leverera hållbara, kostnadseffektiva och säkra vattentjänster
- Bidra i samhällsplanering och klimatanpassning
- Att stärka VA-branschens position i samhället och ta initiativ i för branschen viktiga frågor. Att bevaka och påverka det som inverkar på VA-branschen, främst inom Sverige och Europa.

Vattnet håller Sverige flytande

- Vatten är samhällets viktigaste resurs.
- Vår ekonomi, välfärd, miljö och befolkning är helt beroende av rent vatten och avloppshantering
- I dag saknas en samlad vattenpolitik för att säkerställa vår framtida vattenförsörjning

Svenskt Vatten

Förebygg framtidens kris nu

- Gott om vatten, men stora prövningar.
- Dra lärdom av energikrisen.
- Agera med kraft nu.

Ansvar är gemensamt men regeringen måste göra mer

- Upprustning av infrastruktur ett måste.
- Behov: från 21 till 31 miljarder/år. 560 miljarder fram till 2040
- Kommunerna kan inte ta hela ansvaret.

Blå färdplan för en samlad vattenpolitik

Vatten är livsviktigt, men är en resurs vi länge tagit för given. Nu står vattenförsörjningen inför en rad utmaningar.

- Stora delar av ledningsnät och anläggningar behöver rustas upp i Sverige och i resten av EU.
- Klimatförändringarna innebär risker kopplade till torka och översvämningar.
- Hårdare miljökrav, ett osäkert världsläge och en växande befolkning.
- Det oroliga omvärldsläget tvingar oss att tänka nytt och annorlunda.
- Vattenkonflikter kan bli en del av vardagen, även i Sverige

Svenskt Vatten

Blå färdplan för en samlad vattenpolitik

Samlad vattenresurslagstiftning, olika myndigheters tolkningar går emot varandra, t ex livsmedelsverket-försvarsmakten

Konflikter nedströms undviks med förebyggande åtgärder uppströms

Nya finansieringsmodeller för resursfördelningen av vattnet

Förorenaren betalar, men hur? PFAS, läkemedel mm, Hur ska vi tolka producentansvaret

Weserdomen stoppar tillväxten se t ex Uppsala. Är det rimligt att "straffas" för att vi har för bra fosforrening.

Svenskt Vatten

Blå färdplan för en samlad vattenpolitik

Olika mätmetoder för kväveretention i Mellaneuropa och Sverige-Finland, kan leda till kostnadsfördyringar motsvarande 2-3 miljarder för Svenska avloppsreningsverk om förslag i avloppsdirektivet går igenom.

När Sverige växte snabbt efter kriget stod staten för stora delar av investeringarna i bostäder och infrastruktur, nu har kommunerna VA-ansvaret och många kan inte betala för framtida investeringar. Hur löser vi detta?

Klimatanpassningar kopplade till för mycket eller för lite vatten är en verklighet i dag, hur placeras detta in i samhällsplaneringen?

Blå färdplan för en samlad vattenpolitik

Några ex på aktuella aktiviteter

Avloppsdirektivet

Dricksvattendirektivet

VA-beredskapsutredningen

PFAS-EU-Sverige

Nytänkande ger grön konkurrensfördel.

- Vatten är viktig konkurrensfaktor.
- Vatten och avlopp centralt för cirkulär ekonomi.
- Sverige kan bli världsledande.

Sverige behöver en blå färdplan

Vattenförsörjning är i dag ett lokalt ansvar, men utgör nationellt kritisk infrastruktur. Sveriges regering måste därför ta tydligare ledarskap avseende samordning, resursfördelning och ökad investeringstakt.

Sverige behöver samlas kring en gemensam plan för vattenförsörjningen – en blå färdplan.

Svenskt Vatten

Läs mer på
svensktvatten.se/blafardplan

Svenskt Vatten